

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 30.10.2013
COM(2013) 750 final

2013/0364 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

**tot vaststelling van het standpunt dat de Europese Unie in het negende Ministeriële
Conferentie van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) moet innemen**

TOELICHTING

1. DOEL VAN HET VOORSTEL

De negende Ministeriële Conferentie van de WTO (MC9) zal plaatsvinden van 3 tot en met 6 december 2013 in Indonesië. Er zijn onderhandelingen gaande over een reeks doelstellingen waarover tijdens de Ministeriële Conferentie overeenstemming kan worden bereikt. Sommige hiervan maken deel uit van de ontwikkelingsagenda van Doha (DDA) en kunnen, indien er overeenstemming over wordt bereikt, een eerste stap vormen naar de voltooiing van de volledige Doha-onderhandelingsronde. Er kan tijdens de MC9 ook overeenstemming worden bereikt over een afzonderlijke reeks niet-DDA-kwesties, maar deze is het voorwerp van een afzonderlijk voorstel voor een besluit van de Raad.

Wat de DDA betreft, wordt er onderhandeld in drie pijlers: handelsbevordering, landbouw en ontwikkeling. De EU hecht het grootste belang aan het bereiken van overeenstemming over handelsfacilitatie, hetgeen alle WTO-leden grote economische voordelen zou verschaffen. Als de onderhandelingen over handelsbevordering de vooruitgang boeken die in de aanloop naar de MC9 is gepland, dienen de WTO-leden in een positie te verkeren om politieke overeenstemming over de basistekst van de overeenkomst te bereiken. Dit neemt niet weg dat de afronding van de overeenkomst pas in 2014 zal plaatsvinden, wanneer de tijdschema's voor de tenuitvoerlegging klaar zijn (wat betreft deze bepalingen die zijn gepland op het moment van inwerkingtreding van de overeenkomst) aangezien deze een integrerend deel van de overeenkomst zullen uitmaken. Indien de onderhandelingen zich op bevredigende wijze in deze richting ontwikkelen en de MC9 in staat is om een dergelijke politieke overeenstemming over de overeenkomst ter vereenvoudiging van het handelsverkeer te bereiken, wordt een deel van de MC9 ook gewijd aan de bepaalde kwesties op het gebied van ontwikkeling en landbouw. Sommige van deze ontwikkelings- en landbouwkwesties maken waarschijnlijk reeds voor de MC9 een besluit van de Raad noodzakelijk en deze komen daarom aan de orde in dit voorstel. Er is vermoedelijk een afzonderlijk besluit van de Raad betreffende het standpunt van de EU over de handelsfacilitatieovereenkomst noodzakelijk in 2014, zodra de tekst volledig klaar is, en de EU zal een standpunt in de WTO moeten innemen.

Daarom beperkt dit voorstel voor een besluit van de Raad zich tot de ontwikkelings- en landbouwdoelstellingen die in de MC9 kunnen worden overeengekomen, namelijk:

- Een bewakingssysteem voor bepalingen inzake bijzondere en gedifferentieerde behandeling voor ontwikkelingslanden: in overeenstemming met de richtsnoeren die zijn goedgekeurd door de Algemene Raad van de WTO op 31 juli 2002, worden in de speciale zitting van het WTO-comité voor handel en ontwikkeling de laatste onderhandelingen gevoerd over de functies, de structuur en het mandaat van een bewakingsmechanisme dat moet bijdragen aan een gemakkelijkere integratie van de leden die ontwikkelingsland of minstontwikkeld land zijn in het multilaterale handelstelsel.
- Tariefcontingentbeheer: de tekst waarover de MC9 overeenstemming moet bereiken, moet transparantiebepalingen en een underfill-mechanisme omvatten. Wat transparantie betreft, wordt de tariefcontingentbeheerder geassocieerd met maatregelen op het gebied van invoervergunningen en wordt aldus onderworpen aan de WTO-overeenkomst inzake invoervergunningen, wat betekent dat sommige procedurele/transparantieverplichtingen van van toepassing zijn (bv. verplichte publicatie, tijdschema's voor de behandeling van aanvragen en kennisgevingen). Daarnaast moet door middel van een

noodzakelijkheidstoets worden gegarandeerd dat de beheersprocedures niet meer belastend zijn dan voor het beheer van de maatregel absoluut noodzakelijk is. Wat het underfill-mechanisme betreft, kan het invoerend WTO-lid, wanneer het tariefcontingent in een bepaalde periode (of bij het uitblijven van een kennisgeving) minder dan 65 % vervuld is, worden verzocht om het quotabeheer te wijzigen in een "wie het eerst komt, het eerst maalt"-systeem of in een systeem van automatische en onvoorwaardelijke licenties.

- Voedselzekerheid: bij de MC9 gestreefd naar een clause van "passende terughoudendheid" ("due restraint") die de voedselzekerheidsprogramma's van sommige leden die ontwikkelingsland zijn, beschermen tegen de nadelen van de WTO tijdens een bepaalde periode en onder specifieke voorwaarden. Dit is mogelijk in de vorm van een ministerieel besluit.

Met het onderhavige voorstel wordt beoogd de Europese Unie de mogelijkheid te bieden zich tijdens de negende Ministeriële Conferentie van de WTO (MC9) aan te sluiten bij een consensus over de bovenstaande kwesties. Bijgevolg behelst het voorstel een machtiging van de Raad aan de Commissie om een standpunt in te nemen namens de Europese Unie in de WTO om zich aan te sluiten bij de consensus met het oog op de ondersteuning van de vaststelling van de genoemde besluiten.

Aangezien de Ministeriële Conferentie zal plaatsvinden op 3-6 december en de onderhandelingen nog gaande zijn over alle onderdelen van het mogelijke Bali-pakket zou de Commissie verwachten dat de Raad zijn besluit zou nemen zodra de situatie met betrekking tot de desbetreffende teksten voldoende duidelijk zou zijn, mogelijk tijdens de Ministeriële Conferentie zelf.

2. RECHTSGRONDSLAG VAN HET VOORSTEL

Artikel 218, lid 9, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie bepaalt dat de Raad, op voorstel van de Commissie of van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, een besluit moet vaststellen tot bepaling van de standpunten die namens de Unie worden ingenomen in een krachtens een overeenkomst opgericht lichaam, wanneer dit lichaam handelingen met rechtsgevolgen vaststelt. De besluiten van de Ministeriële Conferentie betreffende het tariefcontingentbeheer, voedselzekerheid en het bewakingsmechanisme zouden onder deze bepaling vallen.

Alle geplande maatregelen vallen onder het toepassingsgebied van de gemeenschappelijke handelspolitiek (artikel 207 VWEU) en houden rechtstreeks verband met de werking van de WTO en het multilaterale handelstelsel.

3. DRAAGWIJDTE VAN HET VOORSTEL

De Commissie zal worden gemachtigd om namens de Europese Unie een standpunt in te nemen om zich aan te sluiten bij de consensus ter ondersteuning van de vaststelling van de besluiten van de Ministeriële Conferentie inzake voedselzekerheid, tariefcontingentbeheer en het bewakingsmechanisme.

In overeenstemming met artikel 218, lid 10, zal het Europees Parlement onverwijld en ten volle worden geïnformeerd..

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

tot vaststelling van het standpunt dat de Europese Unie in het negende Ministeriële Conferentie van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) moet innemen

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 207, lid 4, in samenhang met artikel 218, lid 9,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Europese Unie hecht het grootste belang aan het functioneren en de geleidelijke versterking van het multilaterale handelsstelsel, en erkent de noodzaak om vooruitgang te boeken in Doha-ronde van de multilaterale handelsbesprekingen. Een positief resultaat van de negende Ministeriële Conferentie van de WTO zou een noodzakelijke stap bij de verwezenlijking van deze doelstelling zijn, en leiden tot overeenstemming over een handelsfacilitatieovereenkomst, gepaard gaande met beperkte resultaten inzake de landbouw en ontwikkelingsvraagstukken – met name die welke van belang zijn voor de minst ontwikkelde landen.
- (2) Ontwikkeling vormt de kern van de Doha-ronde van de handelsbesprekingen. Op zijn vergadering van 31 juli 2002 heeft de Algemene Raad van de WTO zijn goedkeuring gehecht aan de aanbeveling van de speciale zitting van de Commissie inzake handel en ontwikkeling (CTD) om een bewakingsmechanisme voor bijzondere en differentiële behandelingen in te stellen. Dit bewakingsmechanisme moet bijdragen aan het vergemakkelijken van de integratie van de ontwikkelingslanden en minst ontwikkelde leden in het multilaterale handelsstelsel. De speciale zitting van het CTD is bezig met de voltooiing van de onderhandelingen over de functies, de structuur en het mandaat van een dergelijke mechanisme. Het daaruit voortvloeiende besluit van de Ministeriële Conferentie moet worden ondersteund door de Europese Unie.
- (3) Landbouw is een belangrijk onderdeel van de Doha-ontwikkelingsagenda, en alle kwestie kunnen slechts opgelost worden wanneer in het eindresultaat rekening wordt gehouden met andere gebieden van het DDA-mandaat. Niettemin erkent de Europese Unie dat sommige WTO-leden er belang bij hebben om nu reeds bepaalde specifieke landbouwkwesties aan de orde te stellen tijdens de negende Ministeriële Conferentie van de WTO, hetgeen gepaard zou gaan met het bereiken van een politiek akkoord over een ambitieuze handelsfacilitatieovereenkomst.
- (4) Een efficiënt beheer van de tariefcontingenten en transparantie bij het gebruik ervan is essentieel om ervoor te zorgen dat de eerdere verbintenissen die zijn aangegaan die in

het kader van de Uruguay-Ronde met betrekking tot markttoegang voor landbouwproducten, naar behoren zijn nagekomen. De onderhandelingen die in de loop van het jaar 2013 in de WTO zijn gevoerd, hebben de leden in staat gesteld om overeenstemming te bereiken over de tenuitvoerlegging van een tariefcontingentbeheersmechanisme, waarin onder meer bepalingen inzake transparantie en een underfill-mechanisme zijn opgenomen. Wat transparantie betreft, wordt tariefcontingentbeheer geassocieerd met maatregelen op het gebied van invoervergunningen en wordt aldus onderworpen aan de WTO-overeenkomst inzake invoervergunningen, wat betekent dat sommige procedurele en transparantieverplichtingen van toepassing moeten zijn. Daarnaast moet door middel van een noodzakelijkheidstoets worden gegarandeerd dat de beheersprocedures niet belastender zijn dan voor het beheer van de desbetreffende maatregel absoluut noodzakelijk is. Wat het underfill-mechanisme betreft, kan het invoerend WTO-lid indien het tariefcontingent in een bepaalde periode (of bij het uitblijven van een kennisgeving) minder dan een bepaalde percentage vervuld is, worden verzocht om het quotabeheer te wijzigen in een "wie het eerst komt, het eerst maalt"-systeem of in een systeem van automatische en onvoorwaardelijke licenties. Er is een besluit van de Ministeriële Conferentie over tariefcontingentbeheer in voorbereiding, dat moet worden ondersteund door de Europese Unie.

- (5) De WTO-leden zouden de bevoegdheid moeten hebben om de nodige programma's ten uitvoer te leggen, met inbegrip van overheidsvoorraden met het oog op de continuïteit van de voedselvoorziening, in overeenstemming met de WTO-voorschriften. Overheidsvoorraden met het oog op de continuïteit van de voedselvoorziening moeten voldoen aan specifieke voorwaarden die zijn overeengekomen door de WTO-leden, zodat ze de internationale handel niet verstoren. De onderhandelingen in de WTO in 2013 hebben de leden in staat gesteld een passende oplossing te vinden voor dergelijke programma's, die worden toegepast door ontwikkelingslanden in de vorm van een memorandum van overeenstemming tussen de leden (clausule van "passende terughoudendheid") om dergelijke programma's niet aan te vechten gedurende een specifieke periode, mits zij aan bepaalde voorwaarden voldoen. Er is nu een besluit van de Ministeriële Conferentie ter bevestiging van dit memorandum van overeenstemming in voorbereiding, dat moet worden ondersteund door de Europese Unie.
- (6) Het besluit van de Europese Unie om zich aan te sluiten bij een consensus tijdens de negende Ministeriële Conferentie van de WTO betreffende het bewakingsmechanisme, tariefcontingentbeheer en voedselzekerheid is afhankelijk van de vorderingen met betrekking tot de handelsfacilitatieovereenkomst en met name van de vraag of de Ministeriële Conferentie een politiek akkoord bereikt over de tekst van deze overeenkomst,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het standpunt van de Europese Unie met betrekking tot voedselzekerheid, het tariefcontingentbeheer en het bewakingsmechanisme luidt dat de Unie zich aansluit bij de consensus die de WTO-leden bereiken met het oog op de vaststelling van de besluiten van de negende Ministeriële Conferentie.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de dag waarop het wordt vastgesteld.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter